

Марк Кістлер

**Ви зможете
малювати** *за*
30
днів

Простий і веселий спосіб
швидко навчитися
малювання

Переклад з англійської Марії Коваленко

Харків
«Моноліт»
2021

[Ознайомитись більш детально на сайті видавництва «Моноліт-Bizz»](#)

УДК 741.02
К 448

Опубліковано за виданням: Mark Kistler. You Can Draw in 30 Days: The Fun, Easy Way to Learn to Draw in One Month or Less, за домовленістю з Da Capo Lifelong Books, імпринтом Perseus Books, LLC, дочірньою компанією Hachette Books, New York, New York, USA. Усі права застережено

Кістлер М.

К 448 Ви зможете малювати за 30 днів: простий і веселий спосіб швидко навчитися малювання / Марк Кістлер; пер. з англ. Марії Коваленко. — Харків : Моноліт, 2021. — 300 с.

ISBN 978-617-577-212-6

Мільйони людей навчилися малювати завдяки телешоу та відеоурокам Марка Кістлера — одного з найбільш титулованих викладачів малювання й автора цієї книжки, що стала світовим бестселером. Його учні брали участь у проектуванні Міжнародної космічної станції, шатлів і марсоходів, працювали над такими анімаційними проектами, як «Шрек», «Мадагаскар», «Життя комах» та ін. «Ви зможете малювати за 30 днів» не голослівна заява автора. У своїй книжці він один за одним, від простого до складного, розкриває всі секрети створення справжніх картин, використовуючи для цього понад 500 малюнків та близько 100 робіт своїх учнів. І якщо ви виділите собі на заняття з неперевершеним Марком Кістлером двадцять хвилин щодня впродовж місяця — успіх вам гарантований!

Copyright © 2011 by Mark Kistler

© Марія Коваленко, переклад з англ., 2020

© Видання українською мовою, оформлення
ТОВ «Видавництво “Моноліт”», 2021 (PAN)

Усі права застережено, зокрема право часткового або повного відтворення в будь-якій формі.

Правову підтримку видавництва
забезпечує компанія Web-protect.

ISBN 978-617-577-212-6

Зміст

Вступ

11

Урок 1

Сфера

23

Урок 2

Сфери, що перекривають одна одну

31

Урок 3

Сфери: просунутий рівень

37

Урок 4

Куб

57

Урок 5

Порожністі куби

69

Урок 6

Комбіновані фігури

81

	Урок 7	Куби: просунутий рівень	93		Урок 15	Обрис труби	167
	Урок 8	Потішні коали	105		Урок 16	Хвиля	177
	Урок 9	Троянда	113		Урок 17	Прапори, що майорять	185
	Урок 10	Циліндр	125		Урок 18	Сувій	191
	Урок 11	Циліндри: просунутий рівень	133		Урок 19	Піраміди	197
	Урок 12	Будова на базі кубів	143		Урок 20	Вулкани, кратери і чашка кави	203
	Урок 13	Будинки: просунутий рівень	151		Урок 21	Дерева	211
	Урок 14	Лілія	159		Урок 22	Кімната у фронтальній перспективі	221

	Урок 23	Місто у фронтальній перспективі	231
	Урок 24	Вежа в кутовій перспективі	239
	Урок 25	Замок у кутовій перспективі	249
	Урок 26	Місто в кутовій перспективі	259
	Урок 27	Летеринг у кутовій перспективі	267
	Урок 28	Людське обличчя	273
	Урок 29	Людське око для натхнення	285
	Урок 30	Ваша творча рука!	291

*Цю книжку присвячено моїй любій сестрі Мері.
(<http://mari-kistler.memory-of.com/About.aspx>)
Мері, бачиш, я написав про тебе в книжці,
як і обіцяв!*

Вступ

Дітаю! Якщо ви взяли до рук цю книжку, то принаймні замислилися над тим, що добре було б навчитися малювати.

А це, повірте, можливо! Навіть якщо вам бракує досвіду, навіть якщо думаєте, що обділені хистом, ви зможете навчитися малювати справжні картини, коли візьмете кілька олівців і виділите двадцять хвилин щодня протягом місяця. Так, ви знайшли свого вчителя. І ви знайшли свою книжку.

Ласкаво прошу до мого світу, де можливо все. Ви навчитеся реалістично змальовувати все, що захочете: світлини, краєвиди довкола, зможете створювати об'ємні зображення, давши волю своїй фантазії. Я розумію, що такою гучною заявою я беру на себе чималі зобов'язання. І усвідомлюю, що ви можете скептично поставитися до моїх запевнень. Що ж, поділитися з вами історіями успіху моїх учнів — мабуть, найлегший спосіб довести, чи до снаги це мені.

Малювання як навичка

За останні тридцять років мільйони людей навчилися малювати завдяки моїм телевізійним шоу, сайтам та відео, а також лекціям, з якими я об'їхав усю країну. Багато дітей зрости на моїх уроках малювання по телебаченню і згодом побудували успішну кар'єру в таких сферах, як ілюстрування, анімація, дизайн одягу, конструювання й архітектура.

Мої випускники брали участь у проектуванні Міжнародної космічної станції, шатлів і марсоходів, працювали над такими анімаційними фільмами, як «Шрек», «Мадагаскар», «Змивайся», «Суперсімейка», «Веселі ніжки», «Життя комах».

Рис. Кімберлі Макмайл

Поділюся таємницею: навчання — це навчання, а малювання — це малювання, і вік тут не має значення. Мої методи ефективні для дорослих так само, як і для дітей. Упевнено можу говорити про це, тому що навчив малювати тисячі дорослих. У цій книжці я ознайомлю вас зі складними поняттями у простий і легкий спосіб. У душі я й досі дитина, тому обіцяю, що буде весело, як і має бути під час малювання.

За професією я художник-мультиплікатор, але завдяки моїм урокам ви набудете навичок, потрібних, щоб творити в будь-якому стилі й жанрі (малювати пейзажі, портрети, копіювати фотографії) та в різних техніках (олія, акварель, пастель).

Я навчу вас малювати, використовуючи ті самі дієві покрокові методи, які практикував з усіма моїми учнями. Зосереджуся на дев'ятох основних законах малювання, почавши з базових фігур, штрихування, композиції та закінчивши складнішим: перспективою, малюванням із фото чи з природи. Ці засадничі поняття були сформульовані ще в добу Відродження в Італії, і ось уже понад п'ятсот літ художники послуговуються ними. Крок за кроком опануватимете їх і ви. Вірю, що навчитися малювати може кожен — так само, як читати і писати.

Дев'ять фундаментальних законів малювання дають розуміння того, як створити ілюзію глибини. Ось вони:

1. **Закон перспективи:** деформуйте предмет, щоб створити ілюзію, ніби одна його частина розміщена ближче за іншу.
2. **Закон розміщення:** розміщуйте об'єкт нижче на малюнку, щоб здавалося, ніби він ближче до вас.
3. **Закон розміру:** малюйте об'єкт більшим, щоб «наблизити» його.
4. **Закон перекривання:** зображайте об'єкт попереду іншого, щоб він здавався трохи ближчим.
5. **Закон напівтіні:** малюйте частину об'єкта, протилежну до джерела світла, темнішими барвами, щоб надати зображенню об'ємності.

12 Ви зможете малювати за 30 днів

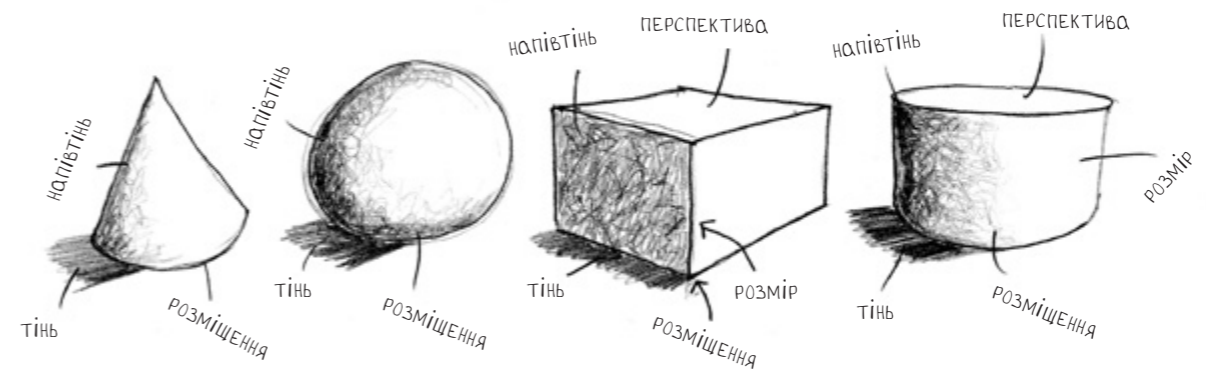
6. **Закон тіні:** зображайте тінь біля об'єкта з протилежного боку від джерела світла, щоб створити ілюзію глибини.
7. **Закон контурів:** промальовуйте межі округлих предметів, щоб надати їм об'ємності і глибини.
8. **Закон горизонту:** позначайте лінію горизонту, щоб здавалося, ніби об'єкти на малюнку містяться на різній відстані від ваших очей.
9. **Закон насиченості:** віддалені об'єкти малюйте світлішими й менш детально.

Неможливо намалювати об'ємне зображення, не застосувавши хоча б один із цих законів. Вони базові, незмінні й універсальні.

Також є три принципи, які варто запам'ятати: позитивне ставлення, деталі та постійна практика. Я називаю їх основою вдалого малюнка.

1. **Позитивне ставлення:** віра — «я це можу» — важлива частина освоєння будь-якої навички.
2. **Деталі:** ваш малюнок буде неповторним, коли відобразатиме ваш світ і досвід.
3. **Постійна практика:** щоденне вправління — тільки так можна чогось навчитися. Ви не зможете малювати, як художник, нехтуючи ці три принципи. Для творчого розвитку важливий кожен із них.

Класичні «елементи» малювання...

Вступ 13

Також ми зосередимося на тому, як застосовувати названі дев'ять законів до чотирьох базових «молекул», або структурних елементів, об'ємного зображення: сфери, куба, циліндра та конуса.

Ви можете навчитися малювати

На кожному уроці я вчитиму вас чогось нового, розповідатиму про терміни й техніки, яких ви ще не знаєте. Але й уже засвоєне будемо повторювати. І робитимемо це так часто, що ви, безперечно, подумаєте: «Цей хлопець розповідає те саме!» Та я зрозумів, що повторення, а також перегляд зробленого і практика сприяють успіху. Завдяки цьому не треба буде раз у раз відриватися на те, щоб нагадати собі призабуті терміни і визначення.

Ось уже тридцять років мої критики кажуть: «Ви навчаєте студентів копіювати ваші малюнки! Де ж оригінальність? Де креатив?» Безліч разів я чув ці слова від людей, які навіть не пробували малювати так, як я пишу у своїх книжках, не переглядали моїх уроків в інтернеті чи по телебаченню. Моя відповідь також незмінна. «Ви колись малювали за моєю методикою?» — «Ні». — «Добре, сідайте за стіл, ось вам олівець — і виконайте урок “із трояндою”. Маєте двадцять хвилин. Коли закінчите, я відповім на ваші запитання». Більшість критиків іде геть, але дехто залишається й малює. І, буває, аж світиться від радості, схилившись над столом.

Моя думка така: щоб навчитися малювати, треба малювати. Вам потрібен якийсь поштовх, аби взяти олівець і провести кілька ліній на чистому аркуші. Багато людей, яких мені доводилося зустріти, чомусь дуже цього бояться. Вони думають: лише талановиті художники можуть підкорити собі цей чистий аркуш. Проте дев'ять законів допоможуть вам відчути втіху від малювання як особистої форми творчого вираження.

Кожен із нас любив малювати в дитинстві. Ми малювали на будь-чому і будь-чим. На папері, на столі, на вікнах, пудингом, арахісовою пастою... Усі ми народжуємося впевненими в собі та своїх творчих здібностях. У дитячі роки кожна наша картина здавалася нам витвором мистецтва. Замок із летючим драконом правив нам за чудову ілюстрацію оповіді про Середньовіччя. Наші

батьки надихали нас. «Любий Марку, — просили, — розкажи про цей дивовижний малюнок!» Та вже десь між третім і шостим класами від декого можна було почути інше: «Це не схоже на фортецю із драконом, який літає навколо неї. Більше скидається на купу гіменця» (або щось на кшталт цього).

Із часом критичні зауваження похитнули нашу тверду впевненість у своїх художніх здібностях, і ми затирили, що не маємо хисту до малювання. Відтак захопилися чимось іншим, роками вірячи: нам не дано малювати.

Але тепер ми разом і маємо цю книжку. І я вам доведу, що ви можете навчитися малювати. Як?

1. Я надихну вас знову взяти в руки олівець.
2. Я допоможу вам швидко досягнути успіху в зображенні простих об'ємних об'єктів — вони здаватимуться справді об'ємними, такими, якими ви їх бачите.
3. Я поверну вам приспану впевненість у ваших художніх здібностях і поступово ознайомлю з премудростями малювання.

Повернімося до запитання критиків: «Де ж творчість у копіюванні малюнків?» Часом я відповідаю: «Чи ви переписували літери алфавіту в першому класі?» Звісно, ми всі це робили. Саме так навчилися впевнено писати літери. Невдовзі виводили слова і складали їх у речення: «Мама мила раму!» Далі писали вже цілі твори, об'єднуючи речення в абзаци. Це просто логічна послідовність дій в опануванні навички спілкування. Я використовую таку ж послідовність дій. Ви ніколи не почувете від когось, що він не спроможний написати записку на кшталт «Зустрінемося у кав'ярні», бо не має хисту. Це ж дурниці. Всі ми знаємо, що талант не потрібен, коли вчишся писати.

Я послуговуюся такою самою логікою. Ця книжка не про те, як навчитися створювати мистецькі шедеври чи мультфільми, спроможні дорівнятися сиквелу «Шрека». Вона ознайомить вас з основами малювання, і ви зможете відтворити щось із власної уяви чи зі світлина, що давно надихала вас зробити скетч,

Рис. Стівена
Пітча-молодшого

Рис.
Стівена Пітча-молодшого

або ж накидати другові схемку, як доїхати кудись, намалювати діаграму для офісного звіту, картинку на маркерній дошці на нараді без обов'язкового самоприниження: «Вибачте, це може здатися жахливим. Ніколи не мав/мала хисту малювати».

Вернімось ще у ваше минуле. У школі вчитель образотворчого мистецтва розкладає якісь предмети на столі «для натюрмортів» і каже: «Намалюйте це. Маєте тридцять хвилин». І все! Жодної інструкції, якихось настанов, крім, можливо, кількох неясних коментарів щодо «бачення глибини простору». Ви спробували, вклали душу у своє творіння, а результат — якісь закарлючки, попри підбадьорення вчителя малювання: «Непогана спроба! Молодець! Зроби це ще разів сто — і тобі неодмінно вдасться!».

Пам'ятаю, як сердив свого викладача в коледжі, коли ми працювали над натюрмортом. Я постійно теревенив з іншими учнями. Бувало, шепотів:

«Якщо спробуєш намалювати те яблуко трохи нижче, а банан вище, то буде здаватися, що яблуко ближче — так, як на столі».

Зазвичай методи викладання основ малювання змушують учнів пройти довгий шлях спроб і помилок. Один із таких методів був сформульований ще 1938 року в чудовій книжці Кімона Ніколаїдеса *The Natural Way to Draw** — раджу вам мати її у своїй бібліотеці. Автор пише: «...Що швидше ви зробите свої перші п'ять тисяч помилок, то швидше навчитеся їх виправляти». Як на мене, такий підхід просто не має сенсу. Попри всю мою пошану до цієї класичної праці, я питаю — навіщо? Навіщо потрібно відбивати бажання в учнів, страхаючи п'ятьма тисячами невдач, якщо я можу всього за двадцять хвилин показати, як домогтися успіху? Чому б

* Видано російською: Николаидис К. Естественный путь к рисованию. — Минск : Попурри, 2003. — (Тут і далі, якщо не зазначено інше, прим. пер.)

натомість не пробуджувати в них зацікавлення, віру в себе і прагнення до вдосконалення?

Ця книжка посприяє вашим успіхам, надихне вас. Ви повернете собі впевненість і збережете цікавість до малювання на все життя.

Закликаю вас ризикнути. Дайте мені тридцять днів, і я допоможу вам віднайти в собі малярський хист.

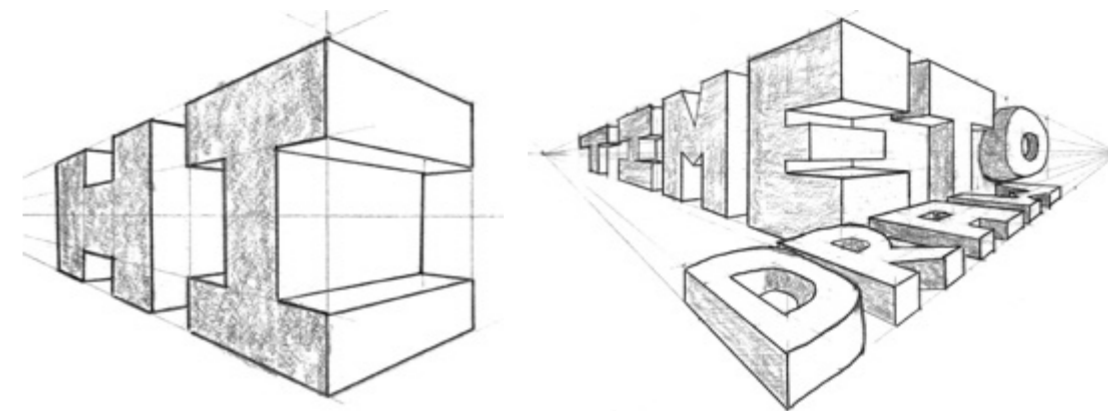

Рис. Майкла Лейна

Вам знадобляться:

1. Ця книжка.
2. Альбом для малювання, скріплений спіраллю, або звичайний зошит мінімум на п'ятдесят сторінок.
3. Олівець (наразі придасться будь-який).
4. «Мистецька сумка» для вашого альбому та олівців (підійде будь-яка: від еко-торбинки до наплічника або й звичайної сумки. Вона завжди має бути на похваті, адже вільна хвилина для малювання може випасти будь-коли).
5. Щоденник чи календар (певно, найважливіший пункт у цьому списку). Треба буде щодня виділяти двадцять хвилин на малювання. Якщо почнете вже сьогодні, ви зможете виконати наш тридцятиденний план.

Крок 1

Приготуйте свій щоденник та олівець. Заплануйте трохи часу цього тижня на малювання. Розумію, ви маєте чимало справ, але ми щось придумаємо. Уявіть собі, що тримаєте в руках зубило і хочете відбити двадятихвилинний шматок від кожного із семи днів. Якщо двадцять хвилин — забагато, спробуйте розбити на двічі по десять. Добре було б, якби цей час ви провели за робочим, кухонним чи якимось іншим столом у досить спокійному місці. Моя мета полягає в тому, щоб переконати вас поки що попрацювати зі мною тиждень. Певен, після цих сімох днів (сімох уроків) ви не зможете зупинитися. Успіх — могутній мотиватор. Якщо будете малювати щодня протягом тижня, то опануєте цю книжку за місяць. Утім, прийнятний також інший варіант: робити лише кілька уроків на тиждень, приділяти більше уваги підпунктам та додатковим завданням після кожного заняття. Дехто з моїх учнів домогся блискучих результатів, рухаючись у такому темпі. Усе залежить від вас. Головне — не здаватися.

Крок 2

Починайте малювати! Сідайте за стіл зі своєю «мистецькою сумкою». Глибоко вдихніть, усміхніться (буде весело), розкрийте сумку і починайте.

Перевірте себе

Добре, годі про мою філософію викладання та методологію. Настав час узяти олівець та познайомити його з аркушем паперу.

Розпочнімо з маленького тестового завдання, щоб ви мали опорну точку про всяк випадок.

Намалюйте кілька зображень для мене. Вважайте їх такими собі підготовчими спробами. Не хвилюйтеся. Ніхто їх не побачить. Прошу намалювати щось для того, щоб ви могли оцінити свої навички нині й за тридцять днів і порівняти

їх. Навіть якщо дуже хочеться пропустити цю частину (ніхто ж бо не дізнається!), потіште мене й себе і спробуйте щось зобразити. За тридцять днів ви будете в захваті від того, що зробили це.

Розгорніть ваш альбом. На першій сторінці напишіть: «День перший із тридцяти. Вступ: тестове завдання». Вкажіть сьогоднішню дату, час і місце, де перебуваєте. (Робіть це на початку кожного уроку, вставляючи потрібну назву.)

Відтак маєте дві хвилини на те, щоб намалювати будинок. Дайте волю своїй уяві, не шукайте натхнення в інших зображеннях. Далі даю вам дві хвилини на літак. І, нарешті, намалюйте бейгл* за дві хвилини.

Сподіваюся, ви ще не надто втомилися. Цікаво, так? Прошу вас зберегти ці малюнки. Згодом зможете порівняти їх із пізнішими. Гарантую, ви будете вражені тим, наскільки краще стали малювати.

На цій сторінці вміщено перші малюнки Мішель Проуз із її альбому. Мішель завжди хотіла навчитися малювати, але щоразу щось ставало на заваді. Якось вона записала своїх дітей на один із моїх воркшопів** з образотворчого мистецтва для всієї родини в місті Портедж, штат Мічиган. Як і більшість батьків і матерів, Мішель була поряд зі своїми дітьми. Вона люб'язно погодилася взяти участь у цьому тридцятиденному курсі й поділитися малюнками зі свого альбому. Майте на увазі, що коли Мішель прийшла на мій

* Бейгл (англ. *bagel*) — виріб із тіста, традиційний для євреїв Східної Європи. Має форму кільця, розміром приблизно з долоню. Спочатку його обварюють в окропі, а потім запікають.

** Воркшоп (англ. *workshop*) — навчальний захід, на якому учасники здобувають знання самостійно. Дослівний переклад терміна — «робоча майстерня». Основні відмінності воркшопу від заходів іншого типу — висока інтенсивність групової взаємодії, активність і самостійність учасників, актуальний досвід тощо.

Рис. Мішель Проуз «до»

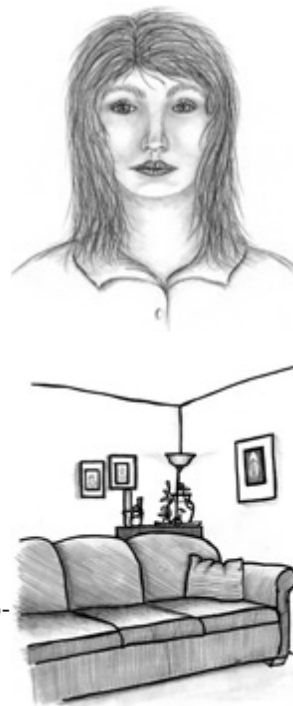

Рис. Мішель Проуз «після»

Рис. Трейсі Паверз «до»

Рис. Трейсі Паверз «після»

Рис. Майкла Лейна «до»

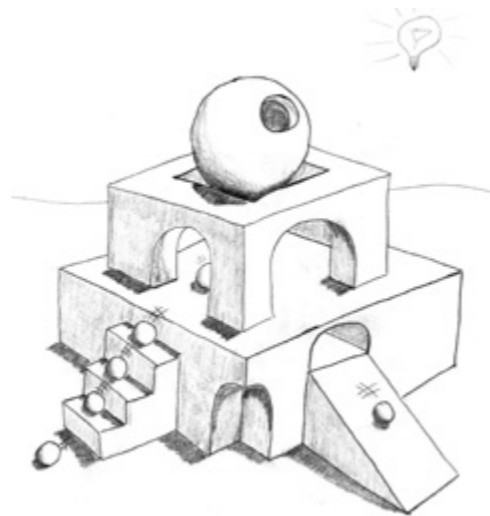

Рис. Майкла Лейна «після»

перший воркшоп, то була впевнена, що навіть прямої лінії не проведе. Також жінка вважала, що не має «й крихти таланту до малювання». Вона сиділа на заняттях зі своїми дітьми, але не квапилася і собі спробувати помалювати.

Щойно ми познайомилися, я зрозумів, що вона ідеальний кандидат на роль представника дорослої аудиторії, на яку я сподіваюся вплинути своєю книжкою. Це людина, яка вважала, що не може малювати і зовсім не має таланту.

Я пояснив їй ідею проєкту «Ви зможете малювати за 30 днів!» і попросив бути моїм «піддослідним кроликом». Коли розповідав, до участі зголосилися й інші батьки. Сповнений ентузіазму 72-річний дідусь був вражений тим, як багато всього вивчив за сорок п'ять хвилин, і теж захотів стати учасником експерименту.

Обіцяю й надалі ділитися з вами малюнками з альбомів цих батьків, бабусь і дідусів, а на додачу наводити ескізи інших моїх учнів, які живуть в усіх куточках Сполучених Штатів, від Мічигану до Нью-Мексико. Це люди різного віку та професій: IT-консультанти, перукарі, власники бізнесу, декани університетів... Їхній приклад може стати доказом того, що минуле і досвід не мають значення, якщо ви прагнете навчитися малювати.

Отой дивовижний стрибок з одного рівня володіння навичкою на інший, просунутіший, — правило, а не виняток. Ви можете і досягнете таких самих результатів. Мішель Проуз намалювала ілюстрації й на попередніх сторінках: око та людське обличчя.

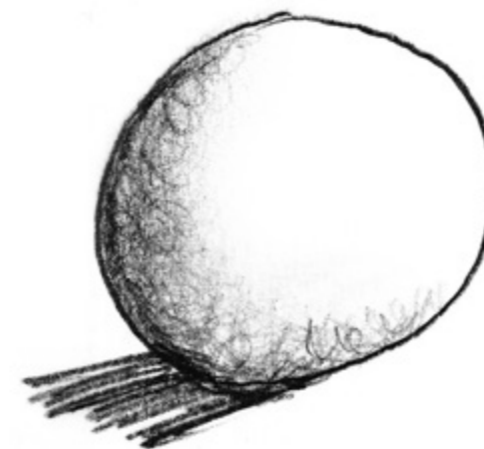
Прошу, потерпіть ще трішки. Як учитель, я маю непереборне бажання ділитися успіхами та роботами своїх вихованців. Не можу не похизуватися їхньою вправністю.

Вас навідало натхнення? Ви схвильовані? Розпочинаємо!

УРОК 1

Сфера

Зміти передати світло на картині — це вміти малювати. На цьому уроці ви навчитеся визначати джерело світла на своєму малюнку та класти тіні на об'єкти.

1. Перегорніть сторінку вашого альбому. Намалюйте коло. Не переймайтеся, якщо воно у вас радше схоже на яйце чи пляму. Нині маємо тільки «познайомити» олівець з аркушем паперу і намалювати круглу форму. Якщо хочете, можете для цього використати горня чи монетку.

Розслабтеся, не переймайтеся...
Малюйте легко та невимушено

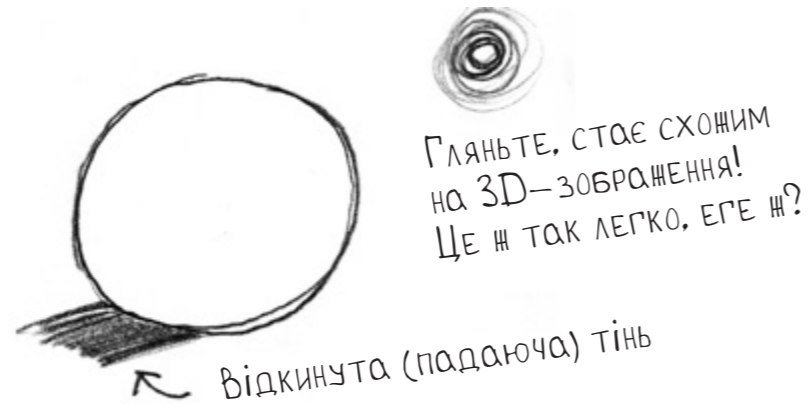
2. Тепер маєте вирішити, де ви хочете бачити джерело світла. Чекайте, що таке джерело світла? І як визначити, де воно має бути? Ох, це вже занадто! Не жбурляйте альбомом через усю кімнату принаймні поки що. Читайте далі. Для того щоб намалювати об'ємне зображення, потрібно визначити, звідки падає світло і як лягає на ваш об'єкт. Далі — накласти тіні з протилежного боку від джерела світла. Спробуйте так: тримайте олівець на відстані приблизно два з половиною сантиметри від аркуша і побачите тінь, яку він відкидає. Наприклад, якщо світло в кімнаті прямо над олівцем, то тінь буде безпосередньо під ним. А якщо світло збоку, то тінь на аркуші простягнеться у протилежний бік. Власне, усе це підказує здоровий глузд, та важливо розуміти, звідки падає світло і куди лягає, — тільки тоді намальоване буде правдоподібним.

Пограйтеся кілька хвилин зі своїм олівцем та тінню від нього, рухаючи ним по колу вгору і вниз. Торкніться одним кінцем аркуша і подивіться: коли предмети поряд, тінь — тонша й темніша від тієї, що кидає олівець, коли тримаємо його в повітрі. Така тінь називається — маєте три спроби — відкинутою (падаючою).

Суто для виконання нашого уроку, будь ласка, розташуйте джерело світла над вашою сферою трохи праворуч, як бачите на малюнку. А тепер намалюймо сонечко, яке ніби кружляє у вихорі.

3. Як і олівець, тінь від якого падає на стіл, сфера, яку малюємо, кине тінь на поверхню біля неї. Ці тіні — дивовижні візуальні опори, що допомагають об'єктам «триматися» на площині аркуша. Погляньте, як я намалював свою тінь трохи збоку внизу сфери. Тепер і ви зобразить тінь від вашої сфери з протилежного від джерела світла боку. Не засмучуйтеся, якщо ваш малюнок видається недбалим чи неохайним. Він лише для того, щоб попрактикуватися. Запам'ятайте два важливі моменти: потрібно вибрати місце джерела світла та зобразити з протилежного від нього боку тінь, яку відкидає об'єкт.

4. Заштрихуйте ділянку вашого кола, знову ж таки, з протилежного боку від джерела світла, як на малюнку. Не думайте, як зробити це ідеально, — штрихуйте недбало.

Зауважте: що далі від джерела світла, то темнішою має бути заштрихована ділянка, що ближче до джерела світла, то легше штрихування. Це так зване мішане штрихування, дивовижний інструмент для створення ілюзії об'ємності зображення.

5. Скористайтеся пальцем, щоб розтушувати заштриховану ділянку, як це зробив я. Так-так, ваш палець — також інструмент, як і пензлик для малювання! Круто, еге ж?

Вуаля! Вітаю!
Ви перетворили недбале коло на тривимірну сферу. Це ж насправді легко, згодні?

За цей урок ми навчилися:

1. Малювати об'єкт.
2. Визначати позицію джерела світла.
3. Накладати тіні.

Легше не буває.

Урок 1: додаткове завдання

Важливе завдання цієї книжки — навчити вас використовувати набуті знання для малювання з натури, що ми й будемо робити далі. Ви матимете всі потрібні інструменти та зможете намалювати що забажаєте — від барвистої вази з фруктами на столі до начерку з натури — чи накидати шкіц зі світлина члена родини.

Розпочинаємо з яблука. Далі працюватимемо зі складнішими об'єктами, як-от будівлі та люди.

Погляньте на це фото яблука з джерелом світла внизу справа.

І погляньте на малюнки таких самих початківців, як ви!

Фото Джонатана Літтла

Приклади учнівських робіт

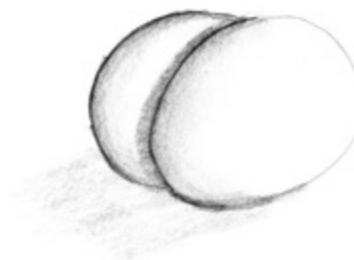
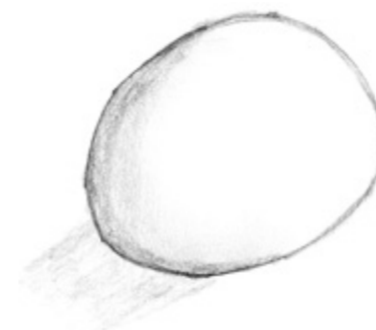

Рис. Трейсі Паверз

Рис. Кімберлі Макмайл

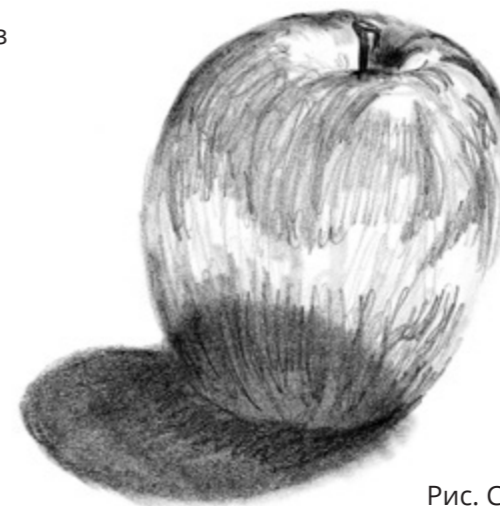

Рис. Сюзанн Козлоскі

